

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/192933,W-Krakowie-zmarla-prof-Wanda-Poltawska-czlonek-komitetu-honorowego-konkursu-W-kr.html>
17.05.2024, 22:21

W Krakowie zmarła prof. Wanda Póltawska, członek komitetu honorowego konkursu „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück“

25 października 2023 r., w wieku niemal 102 lat, zmarła Wanda Póltawska, doktor nauk medycznych, specjalistka w dziedzinie psychiatrii, profesor Papieskiej Akademii Teologicznej, harcerka, działaczka pro-life. Podczas II wojny światowej łączniczka w polskiej konspiracji, aresztowana i więziona w niemieckim obozie Ravensbrück. Przyjaźniła się z Janem Pawłem II. Była członkiem komitetu honorowego konkursu „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück“.

Wanda Póltawska

Wanda Póltawska z d. Wojtasik urodziła się 2 listopada 1921 r. w Lublinie. Przed wojną kształciła się w szkole Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej w Lublinie. Należała do IV Lubelskiej Drużyny Żeńskiej im. Orłat Lwowskich.

W czasie wojny działała w konspiracyjnym zespole łączniczek i kurierek pod komendą Marii Walciszewskiej (komendantki konspiracyjnej Chorągwi Lubelskiej). 17 lutego 1941 r. została aresztowana przez gestapo. Po ciężkim śledztwie osadzono ją w areszcie na zamku w Lublinie. Stamtąd, 21 września 1941 r., jako zaocznie skazaną na śmierć, została wywieziona do niemieckiego obozu koncentracyjnego dla kobiet w Ravensbrück. Była jedną z 74 Polek

Wanda Póltawska.

W 2023 r. odbyła się IX edycja ogólnopolskiego konkursu recytatorskiego „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück”. 26 lipca 2023 r. dr Andrzej Sznajder, dyrektor Oddziału IPN w Katowicach, Maria Lorens, pomysłodawczyni konkursu oraz Ewelina Małachowska, koordynatorka projektu wręczyli list skierowany do pani profesor Wandy Póltawskiej napisany przez laureatów tegorocznej edycji konkursu. Wanda Póltawska nie kryła wzruszenia po lekturze listu.

poddanych tam pseudomedycznym operacjom.

13 lutego 1945 r. transportem, pod innym nazwiskiem, wyjechała z KL Ravensbrück, co uratowało ją przed egzekucją. Trafiła do podobozu Neustadt-Glewe, gdzie przebywała do 2 maja 1945 r. Po ucieczce załogi podobozu odzyskała wolność i wróciła do Polski.

Jesienią 1945 r. rozpoczęła studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, a w roku 1964 obroniła doktorat w zakresie psychiatrii. 31 grudnia 1947 r. wyszła za mąż za Andrzeja Półtawskiego. Pracowała jako lekarz psychiatra, jednocześnie wykładając medycynę pastoralną w Krakowie, a później w Instytucie Jana Pawła II przy Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie (1981-1984). Była organizatorką i kierowniczką Instytutu Teologii Rodziny, ekspertem oraz członkiem m.in. Papieskiej Akademii Życia.

Została odznaczona papieskim medalem „Pro Ecclesia et Pontifice”. Dama Orderu Orła Białego, uhonorowana Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski oraz wieloma innymi odznaczeniami państwowymi i kościelnymi. Laureatka przyznawanych przez IPN tytułów honorowych Świadek Historii (2018) i Kustosz Pamięci Narodowej (2019).

List młodzieży do Wandy Półtawskiej

W 2023 r. odbyła się IX edycja ogólnopolskiego konkursu recytatorskiego „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück”. 26 lipca 2023 r. dr Andrzej Sznajder, dyrektor Oddziału IPN w Katowicach, Maria Lorens, pomysłodawczyni konkursu oraz Ewelina Małachowska, koordynatorka projektu wręczyli list skierowany do pani profesor Wandy Półtawskiej napisany przez laureatów tegorocznej edycji konkursu. Wanda Półtawska nie kryła wzruszenia po lekturze listu. Spotkanie odbyło się w jej krakowskim mieszkaniu.

Droga Pani Profesor Wando,

zwracamy się do Pani z chęcią podzielenia się naszymi refleksjami odnośnie okrutnie pięknej lekcji historii. Chcielibyśmy zacząć od naszego pierwszego zetknięcia się z literaturą obozową. Podczas eliminacji wojewódzkich urzekło nas na jak wiele sposobów można interpretować na pozór znane nam teksty. Twórczość ilustrowana przez uczestników sprawiła, że każdy z nas na nowo mógł przeżyć poznawaną dotąd historię. Natomiast owe eliminacje były jedynie namiastką, o czym mieliśmy się przekonać w najbliższych dniach...

Gala finałowa zebrała laureatów z całej Polski, którzy swoją autentycznością oczarowali jurorów, widownię oraz nas – uczestników. Tym razem w pełni została nam uświadomiona wartość poznanych przez nas dzieł. Słowa poetek wypowiedziane ustami recytatorów towarzyszyły nam aż po wizytę w obozie.

Nie sposób opisać to, co czułyśmy w chwili przekroczenia bramy obozowej. Dzięki czytany nam wspomnieniom droga, którą przemierzaliśmy, stała się dla nas bardziej

zrozumiała, choć z pewnością nie łatwiejsza.

Choć jesteśmy w różnym wieku, z różnych stron Polski, reprezentujemy sobą różne postawy to właśnie ten fragment historii utworzył między nami nierozzerwalną więź. Pomost, którego filarem jesteście Wy – nasze bohaterki odbija i stale będzie odbijać się echem wśród nas i kolejnych pokoleń.

Piszemy ten list, aby wyrazić wdzięczność za możliwości, które otworzyła przed nami twórczość kobiet, w tym i Pani.

„Jeśli echo ich głosów zamilknie... zginiemy“

W Ravensbrück usłyszałyśmy echo waszych słów, które będziemy nieść zarówno teraz jak i w przyszłości wśród naszych córek, synów i wnucząt.

uczestnicy konkursu „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück“